

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT

JUNI

H. T. VAN DAM :: JUBBEGA (Fr.)

Telefoon no. 103 — Giro no. 217250

Bijenkamp. Magazijn van Imkersartikelen

WIJ LEVEREN UIT VOORRAAD:

Simplexkasten met 2 broedkamers, ramen en blikjes	f 30.00
Simplexkasten met één broedkamer en honingkamer, ramen en blikjes	" 27.50
Boogkorven, 12-raams, met ramen en ogen	" 13.00
Boogkorven, zonder ramen enz.	" 10.00
Ronde korven, grote maat, prima	" 6.00
Opzetranden voor grote korven, 4 walen	" 2.00
Zwermkiepsen, zeer mooi en groot	" 5.00
Luneberger-model korf met huls en spon	" 7.50
Jaagkorven, zeer groot	" 7.00
Afstandblikjes, per 100 stuks	" 2.00
Zinken moerrooters, 40 x 40	" 1.00
Vertind draad, per rol 100 gram	" 0.75
Wielspoortje, om draad vast te zetten in kunstraat	" 1.75
Bijenskap met gaasvizier	" 2.50
Bijenskap met paardehaarvizier	" 3.50
Bijensluier met paardehaarvizier	" 3.50
Kaasdoek per vierk. meter	" 1.75
Paardenhaar vizier	" 1.50
Blaasbalg beroker	" 6.00
Gaatjes-tang	" 3.00
Voederballons met bordje, 1 liter inhoud	" 1.10
Bijenveger, prima paardehaar, groot model	" 2.00
Korfmes met dwarsmes, prima	" 1.50
Honingzeef met houten lijst	" 2.00
Perskleed, groot 1 x 1.25 cm., prima	" 10.00
Handkolbtoestel, zeer mooi	" 24.00
Honingslingers voor 3 broedramen	" 135.00
Handschoenen, splitleder, met mouwen, per paar	" 6.00
Handschoenen, boxleder, met mouwen, per paar	" 9.00
Bijendoeken voor ronde korven	" 0.80
Stromatten met huls voor 10-raams kasten	" 1.50
Heffboompje om raampjes te lichten	" 1.00
Raampjes grijper	" 1.75
Draaglijsten voor 10-raams kasten, p. paar	" 0.30
Rood Carbolzuur, per flesje	" 0.75
Honingbussen, inhoud 25 kg.	" 2.25
Honingbussen, inhoud 5 kg.	" 1.00
Honingbussen, inhoud 2½ kg.	" 0.75
Honingflacons, inhoud 1 pond, met deksels (metaal), per 100 stuks	" 15.00
Separators voor Simplexkast	" 4.50
Reisraam voor Simplexkast	" 2.00
Kunstraat, zeer beperkt leverbaar, vrij, per kg.	" 6.00
Werkloos zuivere was tot kunstraat, per kg. slechts	" 1.00

Zend ons uw zuivere was en droge raat ter verwerking tot kunstraat. U ontvangt binnen enkele dagen de U toekomende kunstraat terug.

Enigst erkende Kunstraat-Fabrikant in de Noordelijke provincies.

Let op het juiste adres, dat voorkomt teleurstelling!

VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT

H. T. VAN DAM :: JUBBEGA (Fr.)

AFDELING HANDEL
VAN DE VERENIGING VOOR BIJENTEELT
BIJENHUIS — WAGENINGEN
Telefoon 2863, Postrekening 1171

AANBIEDING VAN KUNSTRAAT VOOR f 6.- PER K.G.

Deze aanbieding is beperkt!

Verwerking van zuivere was tot kunstraat à f 1.25 per kg. Bij inzending van 5 kg. droge raatwas, leveren wij U 1 kg. kunstraat, dus met inbegrip van kosten voor zuivering en werkloon. Alle vrachten komen voor rekening van belanghebbende.

De voorraden artikelen zijn nog steeds beperkt. Op aanvraag zenden wij U een lijst van leverbare artikelen. Vlechtriet is nog niet leverbaar. Zodra dit weer leverbaar is, volgt bericht in een advertentie in dit maandschrift. Nieuwe en gebruikte korven leverbaar uit voorraad!

AANVULLING PRIJSLIJST

Zwermkistjes met 5 ramen	f 5.25
Koninginneteeltkastjes	" 6.25
Alleijstrap, groot model	" 5.00
Alleijstrap, klein model	" 4.50
Verkleinblokken, breed 3 ramen	" 2.50
Verkleinblokken, breed 2 ramen	" 2.25
Scheidingsplankjes v. boogkorf	" 1.00
Scheidingsplankjes v. kasten	" 1.25

Verder nog in voorraad enkele honingslingers, prijs f 135.

BIJENHUIS - WAGENINGEN

BIJENSTAND „KLABOFIA”, VOORST

Uw adres voor verwerken van ruwe raat en zuivere was tot kunstraat. Voor ruwe raat 30 tot 50 % kunstraat terug. Verder: korven, kleedjes, ramen, berokers, handschoenen, enz. enz. Afstandblikjes per 100 stuks f 1.90.

HONING

Raat-, Slinger-, Pers- en uitgebroken
Korfhoning, alsook droge Raatwas

kopen wij tegen de hoogste prijs. Vraagt Uw collega's welke ons steeds leverden naar hun bevindingen en U levert ons in het vervolg ook Uw honing.

Met Kunstraat staan wij U ook zeer gaarne ten dienste.

HONINGHANDEL „HOLLAND” N.V.

Honingzemerij — Loosduinseweg no. 775 — 's-Gravenhage

BIJENHOUDERS!

Voor uw Raatwas betalen wij U de hoogste waarde. Ook verwerken wij ze voor U tot kunstraat op zeer voordelige voorwaarden. — Tevens hebben wij een beperkt kwantum Kunstraat af te geven zonder inlevering van raat à f 6.00 per kilogram. — Steeds te koop Bijenvolken in korven en kasten op 5 of 6 ramen.

L. BAKKER - Bijenkamp - HOOGEVEEN.

Koopt tegen hoogste waarde

RUWE- EN ZUIVERE HONING
RAATWAS EN ZUIVERE WAS

F. Simons

G. IMBOSSTRAAT 89 - FOXHOL—HOOGEZAND

Van ouds bekend adres

Maandschrift voor BIJENTEELT

UITGAVE VAN DE VEREENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND.

49e Jaargang
Redacteur: Joh. A. Joustra
Adres Redactie:
J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort
Telefoon 6734

Commissie van Redactie: De heren A. S. Planting, A. M. Ponten en A. Vink
Adviseurs: De Rijksbijenteeltconsulenten

Juni 1947

No. 6

Maandpraatje

Ter wille van het plaatsen van ingekomen artikelen, zullen we dit keer ons Maandpraatje zeer bekorten, al is er voldoende te vertellen.

Na de onaangename winter met zijn groot verlies aan bijen — waarop wij nader hopen terug te komen — is het weer van een dusdanige schoonheid geweest, dat de bijen volop hebben kunnen halen in de boomgaarden en daarbuiten. Jammer, dat veel volken niet sterk genoeg bleken om de fruitbloom ten volle te benutten. Alles bloeide ook veel te schielijk af en alle bloei kwam bijna tegelijk.

Het doet ons genoegen, dat er in verschillende streken van ons land een buitengewone activiteit aan de dag wordt gelegd en onderwerpen worden aangesneden, die het bewijs leveren, dat het met de bevordering van de bijenteelt ernst gaat worden.

Als dat mag leiden tot een betere verzorging van onze bijenvolken — en dat verwachten we ook — dan kunnen we een herbloom beleven als nooit tevoren.

Aan de koninginnteelt wordt hard gewerkt en overall vormen zich clubjes, die meer aandacht gaan besteden aan het praktisch „iemkeren“.

Een lezer maakte ons attent op deze meer Hollandse benaming „Imker of Imkeren“ vond hij niet juist. Hij vergist zich toch zeer, want Imker is ook een goed Nederlands woord, maar er is niets tegen „Iemker“ te zeggen. Koenen geeft aan Imker en Iemker, ik heb maar al eens eerder de aandacht op gevestigd. Doch indien wij liever in het vervolg „Iemker“ inplaats van „Imker“ zeggen of schrijven, ik heb geen bezwaar deze benaming voortaan te bezigen.

JOUSTRA.

WEERSVERWACHTING JUNI 1947

De afdeling Klimatologie van het K.N.M.I. te De Bilt, deelt als verwachting voor de maand Mei mede, dat de gemiddelde neerslag ongeveer normaal zal zijn. Over de temperatuur valt niets met voldoende zekerheid te zeggen.

Voor de maand Juni wordt verwacht dat de gemiddelde temperatuur boven normaal zal zijn, de gemiddelde neerslag beneden normaal.

Er wordt op gewezen dat deze verwachtingen betrekking hebben op de **gemiddelde** afwijking.

Uiteraard kunnen er daarom in de loop van de maand dagen met afwijkingen naar de verkeerde kant voorkomen, maar er staan dan steeds een aantal dagen naar de goede kant tegenover, zodat het gemiddelde dan toch aan de verwachting voldoet. Hoe dergelijke dagen over de maand verspreid zullen liggen kan niet gezegd worden.

De Wetenschappelijke medewerker,
PROF. DR. S. W. VISSER.

EEN UITWINTERING die ons heugen zal

Is het grote aantal dode volken in dit voorjaar na de lange, harde winter een gevolg van die barre kou alleen? Neen, want dan moesten op elke bijenstand dode volken zijn, tenzij bijzonder beschermende invloeden aanwezig waren. Was er dan gebrek aan voer? Neen, zeggen vele eigenaren van dode volken, want de bijen waren dood, terwijl er voldoende voer aanwezig was. Dan stel ik de derde vraag: Zat het dode volk bij het voer, d.w.z. in het onmiddellijke bereik van het voer? Dan moeten deze immers zich bewust zijn, hoe het volk zat, toen ze het eind Maart of begin April inspecteerden. En dan kan vastgesteld worden, dat, indien er voldoende voedsel aanwezig was, dit voeder buiten het bereik der bijen zat. De Heer Moorlag legt op de toplatten latjes, opdat de bijen onder het kleedje door zich toegang kunnen verschaffen tot de aangrenzende raten, omdat hij wel weet, dat de bijen de raten niet omwandelen, om bij de met voedsel gevulde raten, die buiten de tros hangen, te kunnen komen. (Zie Mei no. Maandschr. pag. 5). Want dan verlaten ze de tros, verkleumen en sterven. Hij steekt ook wel gaten in de raten, even onder de bovenlat, om zo de bijen de gelegenheid te geven, de provisie buiten de tros te benutten.

Deze beide methoden hebben succes in een niet te strenge winter, maar geven geen zekerheid in een winter als we nu achter de rug hebben. De Heer Moorlag zal zeggen: Ik heb bij mijn methode toch

geen dode volken! Ik stel er tegenover deze vragen: Hoeveel gewone korfvolken, die in de zomer en de herfst 1946 in goede conditie waren en goed opgevoerd de winter ingingen, hoeveel van deze volken zijn er gestorven? Hoeveel kastvolken, die in goede toestand waren in Aug., Sept., Oct. 1946 en ook goed zijn opgevoerd, hoeveel van deze kastvolken zijn gesneuveld? Deze kastvolken kunnen met een stromat afgedekt zijn geweest, die de bijen ruimte boven de toplatten geven om uit de aangrenzende raten het voedsel te halen, maar daarin zat de redding niet. Want de temperatuur in de kast bepaalt niet alleen, wanneer de trosvorm intreedt, maar ook, of de tros meer of minder beweeglijk is, of de bijen individueel zich verplaatsen, zich een weinig, nauwelijks, of in 't geheel niet bewegen.

Is de buitentemperatuur gemiddeld 9° C., dan is de temperatuur in de kast ongeveer 13 à 14° C. en het volk neemt de gesloten trosvorm aan. Stijgt de temperatuur buiten, dan stijgt de temperatuur in de kast ook, en de tros wordt losser, de bewegingsvrijheid der afzonderlijke bijen wordt groter. Zou de thermometer in de kast op 22° C. staan, dan kunnen de bijen zich zonder gevaar op alle raten begeven. Maar daalt omgekeerd, door aanhoudende strenge kou, de temperatuur in de tros onder de 14° C., dan wordt de tros dichter. Hoe dichter de bijen op elkaar zitten, hoe minder warme lucht uit de tros ontsnapt. Bij 9° C. verliest de bij haar beweeglijkheid. Bij deze temperatuur verplaatst de tros zich dus niet meer, geen gedeelte er van; ook de bovenste bijen blijven op haar plaats. Ze leven van 't reservevoedsel, dat ze vergaard hebben en daar kunnen ze lange tijd op teren, indien ze 't maar hebben. Toen de tros nog een weinig beweeglijk was, gebruikte ze geregeld voer, dat in 't bereik was. En indien dit altijd in 't bereik is, en blijft, zal er geen voedselnood komen. Dit nu is de grootste zorg, die de imker voor zijn volken heeft, voor ze ingewinterd zijn: Hoe breng ik mijn volken in de goede winterzit, d.i. op een aantal ramen, dat net voldoende is; met een hoeveelheid voer boven zich, dat ruim toereikend is, ook in de strengste en langste winter.

Want hij weet, dat de korfvolken vanaf het voorjaar de honing boven het broednest en daarna ook er achter plaatsen; dat deze voorraad het broednest naar beneden drukt; dat de imker de heidehoning oogst uit de opzetranden, die onder het volk geplaatst worden. Dat de imker, die ook de grote voorraad uit de top van de korf wil hebben, het volk moet afsalpeteren. Deze voorraad boven het broednest was de winterprovisie tot het nieuwe seizoen, al of niet aangevuld met suikerstroop. En al overwinterende zou het volk zich naar boven eten. Niet naar links of naar rechts.

En hoe is het met de kastvolken? Als er in het voorjaar gehaald wordt, dan zien we, hoe de honingkrans onder de toplat gevormd en verbreed wordt, en dat het broed zakt. Maar als de honingkamer ge-

plaatst is, en gevuld wordt, verdwijnt die honingkrans en het broednest stijgt. En zo eindigt in het Westen van ons land de linde- en klaverdracht, en in de heidestreek de heidedracht. Na deze oogsten moet onder de broedkamer direct de kamer met de uitgeslingerde ramen geplaatst worden. Tegelijk moet een grote hoeveelheid suikerstroop opgevoerd worden. In streken, waar dan geen honingdracht meer is, wordt enige weken, tot einde September, drijfvoeding toegepast, om het broednest naar beneden te drukken en in stand te houden. Midden October komt dan de laatste grote hoeveelheid voer, die in korte tijd verwerkt moet worden en het ingekrompen broednest aanvult. We gaan dan onder gunstige omstandigheden de winter in. De oude bijen, die de winter toch niet door zouden komen, hebben hun laatste krachten gegeven bij 't conserveren van veel uitstekend voer. Dit voer zit bovendien voor een groot deel boven de komende wintertros, net als in de stro-korf, — en zoals in de boogkorf — en in het Zwitserse hoge raam.

Bovendien hebben we veel jonge bijen, in het a.s. voorjaar, zo nodig voor een gunstige volksontwikkeling. Denk aan het koolzaad en de boomgaarden. Natuurlijk moet er in de herfst vooral een goede stuifmeeldracht zijn. De Heer Noppen is volgens het Mei-nummer (pag. 6) een tegenstander van drijfvoeding na midden Augustus. Een jonge koningin houdt niet uit instinct op met het leggen van eieren in die tijd, om de rustperiode in te gaan. Indien dan geen eieren meer afgezet worden is dat een gevolg van voedschaarste. Als de natuurlijke nectar te vroeg ophoudt te vloeien, dan moeten wij de kunstmatige dracht aanwenden, om te zorgen voor een gunstige conditie in het volk, waarbij de voedsters de koningin blijven stimuleren tot het leggen van eieren.

Met een verjongd en krachtig volk in een goeie zit kunnen we onbezorgd en onbevreesd de winterrust ingaan. De physiologische toestand der bijen wijzigt zich in de winterzit niet, en dus zullen de volken in het volgende voorjaar veel voedsters, bouwsters en haalsters hebben, voorwaarden voor een gunstige volksontwikkeling voor de imker, doch waardoor tevens een goede bestuiving in de fruitkassen, op de koolzaadvelden en in de boomgaarden mogelijk is. Vooral de fruitkwekers beginnen de grote invloed te zien van de onderlinge wisselwerking tussen bijenteelt en oefbouw. Voor hen een groot financieel belang. Een groot sociaal-economisch belang voor onze gehele gemeenschap. En daarom zou ik het H.B. van onze vereniging met de meeste aandrang willen verzoeken, er bij de overheid ten sterkste op aan te dringen, niet alleen om meer bijensuiker beschikbaar te stellen, maar bovenal om die te verstrekken in het laatst van Juli, opdat begin Augustus, althans in 't Westen, de mogelijkheid tot een goede in- en uitwintering gewaarborgd is.

G. POPKEN.

Gevaren bij het electrisch insmelten van draden

In aansluiting aan het behartigingswaardige artikel van de Heer Grijze in het Mei-nummer van 1947 wil ik nog opmerken, dat het gevaar nog belangrijker is dan de Heer G. aangeeft. In ons land is bij de meeste imkers de spanning tegen de aarde niet 127 Volt, doch 220. En een natte vloer of natte voetbedekking is niet eens een noodzakelijke bijkomstigheid voor levensgevaar; ook wanneer men met de andere hand of elleboog toevallig een „geaard“ voorwerp aanraakt, bestaat er groot gevaar. Voor het overige verwijs ik naar het artikeltje, dat ik over dit onderwerp schreef in het Augustusnummer van 1935. De nodige metingen heb ik toen verricht. Een spanning van 3 Volt is volkomen voldoende. Elk groot model scheltransformator

(2 Ampère) is voor dit doel geschikt en daarbij goedkoop. Uitvoeriger gegevens zijn te vinden in het Augustusnummer van 1935 en ik ben steeds gaarne bereid tot het geven van verdere inlichtingen.

De Heer Joustra heb ik in 1935 en de Heer Schotman direct na het verschijnen van zijn boek op deze zaak attent gemaakt. Ik hoop, dat in alle boeken en boekjes over bijenteelt op het levensgevaarlijke van die andere methodes gewezen wordt en dat de gevaarlose en bovendien gemakkelijkere transformatormethode aangegeven wordt. Er gebeuren in ons land elk jaar nog enige ongelukken met dodelijke afloop door het gebruiken van ondeugdelijke electrische toestellen. *) Telkens wanneer iemand draden insmelt op die verkeerde

manier, hanteert hij een geladen revolver. Het is onze plicht, daarop te wijzen.

In dit verband wil ik nog even terugkomen op het artikel van dr. Kessens in het Maart-nummer, over elektrische verwarming in een zonnewassmelter. De hierin beschreven verwarmings-inrichting is ook ontoelaatbaar wegens het daaraan verbonden gevaar. Wanneer men de smelter hanteert, kan het gebeuren, dat men een der verwarmingsdraden aanraakt; bij het inleggen of uitnemen van de metalen bak kan men b.v. met die bak een draad aanraken. En er mag niet op vertrouwd worden, dat steeds eerst de stop wordt uitgetrokken, vóór men de smelter opent. Het is veiliger, die verwarming te doen geschieden door gloeilampjes. Indien men hiervoor kleine lampjes neemt, is de warmtebron ook voldoende te verdelen over de hele ruimte. Indien een verbruik van 125 Watt (niet „per uur” dr. Kessens) voldoende is, zou men 8 of 9 lampjes van 15 Watt kunnen nemen. Daartoe bevestigt men dan 8 of 9 lamphouders (mignonlamphoudertjes op voet) tegen de binnenkant van de wassmelter, tegen de beide zijwanden en de achterwand en verbindt deze met elkaar door gewone goed geïsoleerde draad. Aan de eerste lamphouder komt een eindje ronde buigzame snoer, dat goed sluitend door de wand gaat en waaraan het contactstopje wordt gemonteerd. Op deze manier wordt een verwarming verkregen, waarbij geen ongeïsoleerde delen aanwezig zijn en aanraking van onder spanning staande delen dus niet mogelijk is. En men heeft dan meteen het voordeel, dat de verwarming reguleerbaar is, doordat men een of meer lampjes kan weglaten of desgewenst nog door een groter lampje kan vervangen.

Indien men een goede zonnewassmelter heeft, zal elektrische verwarming voor de meeste imkers niet nodig zijn. Bij het maken van een zonnewassmelter moet vooral op twee dingen worden gelet:

- 1e. het deksel moet tochtvrij passen op de bak; de gesloten smelter moet absoluut tochtvrij zijn;
- 2e. het vrije oppervlak van de ruit mag niet kleiner zijn dan de opening van de bak.

De werktekening in het boek van de Heer Schotman, waarnaar dr. Kessens verwijst, geeft mij aanleiding tot enkele opmerkingen. De houten helling no. 5 is overbodig; een latje tegen de beide zijkanen doet dezelfde dienst. De bak no. 6 hoeft niet zo hoge randen te hebben; ik heb hiervoor een stuk kachelplaat genomen met aan drie zijden een opgebogen rand van 3 cm. Door deze 2 wijzigingen wordt de smelter lichter in gewicht en goedkoper. Verder is het m.i. beter, de voor- en achterzij langer te nemen dan de schuine zij; de gesmolten was behoeft dan niet zo'n lange weg af te leggen. Neem goed droog hout van 23 mm. dikte (duims hout, geschaafd en geploegd) en ga alle verbindingen eerst met dikke verf insmeren of lijmen en schroeven. Daarna het geheel zorgvuldig verven om absoluut dicht te zijn; neem donkergroene verf, die de zonnewarmte vasthoudt. De lijst van de dekrui is ook 23 mm. breed en daartegen wordt rondom een rand aangebracht, die 5 cm. onder de lijst uitsteekt en precies om de bak past. De vrije ruit is dus even groot als de opening van de bak. De dubbele ruit heb ik vervangen door één van dik spiegelglas, omdat de ruiten nog wel eens gingen beslaan aan de binnenkant.

En nu ik toch aan het schrijven ben, wil ik nog een opmerking maken over het voederbakje op pag. 2 van het Mei-nummer. Ik maak onder de buitenrand rondom een latje van 1 cm. dikte, om een bijenruimte onder de bodem te krijgen, zodat het niet nodig is, dat de toegang juist boven het voergat in kleedje of dekplank komt. De toegang kan kleiner zijn dan op de tekening aangegeven, 2 cm. is voldoende; daardoor wordt het apparaat kleiner bij dezelfde nuttige inhoud. Bilthoven.

H. B. STRUIVIG DE GROOT, e.i.

Mijnheer de Redacteur,

In het Meinummer van ons Maandschrift voor Bijenteelt komt van de hand van de heer G. H. Grijze te Soest een artikeltje voor onder de titel „Gevaren bij het elektrisch inzetten van Kunstraten”. Vergun mij hier nog een ander middel aan toe te voegen, waardoor deze gevaren totaal verdwenen zijn, omreden er helemaal geen netspanning van 220 volt aan te pas komt.

Deze methode wordt door mij al jaren toegepast en heeft het voordeel dat ze ook kan toegepast worden op bijenstanden waar men nog niet over een aansluiting op een of ander lichtnet beschikt. Ik maak nl. gebruik van een gewone accu van 2 of 4 volt, het stroomverbruik is bij oordeelkundige behandeling heel miniem en kan, waar men zelf over geen gelijkrichter beschikt, op ieder acculaadstation weer bijgeladen worden. Men dient er echter nog rekening mede te houden, dat de insmeltcontacten niet te lang aangesloten worden, daar de draden vanwege de nogal hoge Ampères gauw door de raat heen smelten.

Met Imkersgroeten,

Beuningen.

HABE.

Mijnheer de Redacteur,

Naar aanleiding van het in het Mei-nummer verschenen artikel van de Heer G. H. Grijze, „Gevaren bij het inzetten van kunstraten”, verzoek ik U het volgende te willen opnemen:

In verband met het artikel „Gevaren bij het inzetten van kunstraten”, kan ik nog de volgende mededeling doen:

Zodra ik begon met de bijenteelt heb ik voor mezelf een elektrische kunstraatinzetter gemaakt. Hiervoor gebruikte ik een oude transformator uit de tijd van de eigenbouw van radiotoestellen, nl. een gloeistroomtransformator, die een spanning geeft van 4 volt. Deze spanning is voldoende, en zelfs ruim voldoende, om de spandraden te verwarmen. De ene stroomdraad heb ik voorzien van een z.g. krokodillenbek, welke op het raamhout wordt geklemd en tevens de spandraad stroom geeft; de andere stroomdraad wordt los op het andere einde van de spandraad gedrukt. Zodra de spandraad begint weg te zakken in het vel kunstraat kan de losse stroomdraad van de spandraad worden genomen.

Ik wil hiermede maar aantonen, dat een spanning van 10—20 volt niet strikt nodig is; een lagere spanning kan voldoende zijn, indien de transformator maar krachtig genoeg is om stroom te leveren. De door mij gebruikte levert bij kortsluiting een stroom van meer dan 50 ampère.

Met dank voor de verleende plaatsruimte,
Haarlem.

F. TIJSTERMAN.

OPINIE - ONDERZOEK

Bij vele gelegenheden wordt een aantal personen gevraagd hun mening te zeggen over allerhande gebeurtenissen en nu zou ook de Redactiecommissie gaarne willen weten hoe men over de inhoud van het Maandschrift oordeelt. Niet over de kwaliteit van papier e.d., daar zijn we het allemaal over eens, dat dit, zodra het mogelijk is, veel verbetering behoeft. Het gaat dus uitsluitend over de inhoud. Ook niet of men het stukje van A. beter vindt, dan van B. of C., maar eigenlijk meer over de aard van het Orgaan.

Om dit onderzoek te vergemakkelijken stellen we de volgende vragen:

- 1e. Is U met de inhoud tevreden?
- 2e. Is de inhoud te moeilijk?
- 3e. Staan er teveel wetenschappelijke artikelen in?
- 4e. Heeft U liever een inhoud met:
 - a. uitsluitend eenvoudige praktische stukken?

*) Zo stond in de N.R.C. van 16 Mei jl. het bericht: „tijdens het strijken is door elektrische stroom de 18-jarige mej. A. de W. te Waalwijk gedood.”

- b. in hoofdzaak praktische stukken met een enkel wetenschappelijk ?
- c. uitsluitend wetenschappelijke artikelen ?
- d. Als regel praktische artikelen, doch een enkel nummer geheel aan de wetenschappelijke bijenteelt gewijd ?
- e. meer berichten over het verenigingsleven ?
- f. Verenigings- en afdelingsberichten beknopt ?
- g. stelt U prijs op opnemings van advertenties zoals thans gebruikelijk is ?
- h. of vindt U het beter, dat deze kolommen in

hoofdzaak met artikelen, de bijenteelt betreffende, worden gevuld ?

5e. Heeft U bepaalde wensen en welke zijn die ?

Indien U de moeite wilt nemen om deze vragen, liefst op een briefkaart, te beantwoorden, zult U ons en vooral Uzelf, er een grote dienst mede bewijzen.

De medewerking dient echter zo algemeen mogelijk te zijn, want anders heeft zij weinig nut. In geen geval op deze briefkaarten of brieven andere mededelingen, dan de gevraagde te zetten.

Doet U aan dit onderzoek mede ? Gaarne.

RED.

Kastanjevergiftiging bij Bijen

Door A. A. Velthoen.
(Uit het Tijdschrift van
Diergeneeskunde 1947.)

Wanneer men in de literatuur over Meiziekte leest, krijgt men de indruk, dat hieronder gerangschikt worden de ziekten, die in het voorjaar en in de voorzomer kunnen optreden en waarvan de aetiologie nog omstreken is.

Kenmerkende verschijnselen dezer ziekte zijn: onvermogen tot vliegen, zandloperij, zwartzucht (een zwart achterlijf door het uitvallen der beharing) en sterfte, terwijl het onderzoek op alle bekende ziekten negatief dient te zijn.

Tot voor kort werden als oorzaak van deze Meiziekte genoemd: schimmels, samenklonteren van stuifmeel van bepaalde planten, vergiftiging door het bespuiten of bestuiven van planten, enz.

Pas in de laatste wetenschappelijke onderzoekingen komt men meer en meer tot de conclusie, dat hier veelal voedselvergiftigingen een rol spelen. De buitenlandse literatuur spreekt dan ook vaak in één adem van Meiziekte en Drachtziekte.

Zo heeft men in Californië met zekerheid geconstateerd, dat er vergiftigingen van bijen op grote schaal voorkomen door het bevliegen van kastanjabomen, welke bomen daar hele bossen vormen.

In Zwitserland heeft men tot nu toe met zekerheid drie vergiftigingen bij bijen kunnen vaststellen en wel:

boterbloemvergiftiging (z.g. „Bettlacher Maikrankheit“) veroorzaakt door verschillende Ranunculaceën¹⁾, lindenvergiftiging²⁾

en paardenkastanjevergiftiging³⁾.

In het artikel „Giftige Bienenpflanzen“ (Schweizerische Bienenzeitung 9 — 1945) komt Dr. Anna Maurizio tot de volgende conclusie: „De ziekten, welke door deze honingdrachtvergiftigingen veroorzaakt worden, verborgen zich tot voor kort onder de benamingen

„Maikrankheit“ en „Waldtrachtkrankheit“. Nu weten wij, dat deze beide aandoeningen geen op zich zelf staande ziekten zijn, maar verzamelnamen voor een groot aantal uiterlijk gelijke, echter wat hun oorzaken betreft geheel verschillende ziekten, waartoe ook verschillende drachtvergiftigingen behoren“.

Bij het naar de Rijksseruminrichting gezonden bijenmateriaal komen in lente en voorzomer heel vaak de klachten in de anamnese voor: verlamming, zandloperij en sterfte en wordt door de inzenders vaak de veronderstelling geuit, dat er een vergiftiging in het spel is door het bespuiten van vruchtbomen, koolzaad e.a. In zeer zeldzame gevallen blijkt die veronderstelling juist te zijn, maar meestal is dit niet het geval.

Na het bekend worden van bovengenoemde publicaties gaat het onderzoek dan in de richting van drachtvergiftiging door bepaalde planten, waarbij de in de darm aangeetroffen stuifmeelpollen de weg moeten wijzen.

Op 24 Juni 1940 werd ter onderzoek van de Heer B. te R. een monster dode bijen ontvangen met de volgende mededeling: De kast stond in een volkstuintencomplex te R., samen met kasten van andere eigenaren, in totaal 9 volken. Terwijl alle andere volken niets mankeerden, was dit ene volk totaal uitgestorven en lag dood op de bodem van de kast.

De ingezonden bijen waren volkomen uitgedroogd en wogen ongeveer ½ kg. in totaal; een prachtige hoeveelheid voor chemisch onderzoek.

Het onderzoek op Nosema, amoeben en myten was negatief. Chemisch onderzocht bleken lood, koper en arsenicum niet aantoonbaar te zijn (Dr. G. A. van Klinkenberg). Bij het pollenonderzoek werden in grote hoeveelheid kastanjepollen gevonden. Een kastanjevergiftiging leek echter onwaarschijnlijk, daar deze bomen reeds lang waren uitgebloeid.

Leij een onderzoek ter plaatse werd in de betreffende kast totaal geen honing of stuifmeel gevonden. Ook eitjes en ongedekselde broed waren niet te vinden. In het gedekte broed waren overal gaatjes gebeten; geen verzonken deksels en geen draentrekkende massa in de cellen. Vermoedelijk was het ongedekselde, dode broed door de bijen verwijderd en hadden zij ook getracht 't gedek-

selde broed te openen en de cellen te reinigen, evenals dat bij broedpest is waar te nemen. Veel bijen waren in de cellen gekropen en daarin gestorven. De bevindingen aan de raten deden sterk denken aan de beschrijving en een foto, in 1945 gepubliceerd door Maurizio¹⁾.

Bij het verder onderzoek ter plaatse bleek nog het volgende: Aan de weg langs de volkstuinten stonden ongeveer 20 kastanjabomen, op een afstand van 200—500 m. van de kast. Desgevraagd vertelde de eigenaar, dat hij de betreffende kast in minstens 5 weken niet geïnspecteerd had. Hij had noch in het najaar, noch in het voorjaar keukenzout in de suikerstroop gevoederd. Gezien de grote mate van uitdroging der bijen kon het volk reeds lang dood zijn en de kastanjedracht dus toch nog de oorzaak zijn van het uitsterven.

Bij voortgezet chemisch onderzoek bleek, dat in de dode bijen vrij veel aesculine (een suiker voorkomende in kastanjes) aanwezig was, terwijl in een proefmonster gezonde bijen daarvan geen spoor was aan te tonen (v. Klinkenberg).

Bij nadere beschouwing bleken de meeste pollen, in de bijen gevonden, afkomstig te zijn van de witbloeiende kastanje = Aesculus Hippocastanum, zodat aangenomen mag worden, dat het door hen genuttigde voedsel in hoofdzaak van deze boom afkomstig was.

Jammer genoeg was de bloeitijd der kastanjes reeds lang achter de rug, zodat geen voederproeven met pollen en bloemenextracten genomen konden worden.

Hoewel niet bekend is, dat aesculine een giftige werking heeft op bijen, werd toch een voederproef ingezet met deze suiker, aangezien deze in de dode bijen was aangetoond. In bevruchtungskastjes, elk bevolkt met ongeveer 30 bijen, werd suikerstroop met aesculine in verschillende concentraties gevoederd, terwijl in één kastje enkel suikerstroop werd verstrekt. Om de dieren op temperatuur te houden stonden de kastjes in een broedstoof met de deur gedeeltelijk open. De proef werd zolang voortgezet totdat de bijen in alle kastjes gestorven waren, waarbij bleek, dat de bijen in het

¹⁾ Morgenthaler en Maurizio — 1941.

²⁾ Maurizio — 1943.

³⁾ Maurizio — 1945.

¹⁾ Maurizio. Vergiftigingen bei einseitiger Tracht von Roszkastanien.

contrôlekastje met enkel suikerstroop 2 dagen eerder dood waren dan die in het kastje, waaraan de sterkste oplossing van aesculine verstrekt was. Hieruit bleek duidelijk, dat aesculine voor de dieren onschadelijk is.

Nu bevatten kastanjes behalve aesculine ook saponinen, stoffen die in meer of mindere mate giftig zijn. Daarom werd ook een proef ingezet, waarbij saponinen gevoederd werden in suikeroplossing. Deze saponinen waren bereid uit geplukte onrijpe kastanjes. Daar op dat moment niet over voldoende bijen beschikt kon worden om serieproeven te doen, werd volstaan met een enkele voederproef met suikerstroop, waarin de saponinen in ongeveer 6 ‰ oplossing voorkwamen, terwijl daarnaast een controlekastje werd genomen, waarin enkel suikerstroop werd gevoederd. In ieder kastje bevonden zich ongeveer 30 bijen. Reeds na ½ dag voederen gonsden deze „saponinen-bijen” niet meer, wanneer de broedstoof plotseling geheel geopend werd, in tegenstelling met de controle-bijen. Ze liepen traag door het kastje en over de raat met iets uitstaande vleugels. De volgende dag was duidelijk zwartzucht waar te nemen en 2 x 24 uur na het inzetten der proef leefde er niet één meer. Van de controle-bijen waren 8 dagen na het begin der proef slechts enkele dood. Hiermede was de giftigheid van deze saponinen voor bijen voldoende aangetoond.

Het zal de opgave voor het volgende voorjaar zijn nader te bestuderen,

hoe het gedrag van bijen zal zijn, die kastanjabomen bevliegen. Toch meen ik, dat in het bovenstaande duidelijk is aangegeven, dat ook in ons land een vergiftiging tengevolge van het bevliegen van kastanjabomen verre van denkbeeldig is.

Is nu het bevliegen van kastanjes of van andere voor bijen vergiftige planten zo gevaarlijk? Slechts bij uitzondering zal zulks het geval zijn. De heersende mening is, dat als er door omstandigheden (b.v. langdurige droogte) in een zekere tijdsperiode geen dracht van andere planten mogelijk is, de bijen dan vrijwel alleen zulke voor hen giftige planten gaan bevliegen, wanneer deze in die periode toevallig wel dracht geven.

In het gegeven geval hadden acht van de negen daar gestationneerde volken geen schade, terwijl één volk totaal uitstierf. Rondom de genoemde volkstuinten was een speciale beplanting voor bijen aangebracht, bestaande uit bloeiende heesters, Nepeta, Thym, e.a. Was de dracht van deze planten te karig? Of valt een volk toevallig op zo'n bepaalde voor hen schadelijke plantensoort, in dit geval de kastanje en blijven ze die dan ook uitsluitend bevliegen, hoewel andere drachtbronnen nog dichterbij staan? Op het ogenblik is deze vraag moeilijk te beantwoorden. In ieder geval is het raadzaam om bijenvolken niet in de onmiddellijke omgeving van bloeiende kastanjes te plaatsen.

Samenvatting.

Meiziekte der bijen, een in het

voorjaar optredende ziekte onder verschijnselen van onvermogen tot vliegen, zandloperij, zwartzucht en sterfte, was altijd een enigszins vaag begrip.

Volgens in de laatste jaren verschenen buitenlandse literatuur is gebleken, dat Meiziekte een verzamelnaam is voor verschillende ziekten, waarvan de verschijnselen veel met elkaar gemeen hebben. Enige dezer ziekten bleken vergiftigingen te zijn door het bevliegen van Ranunculaceën, Linden en Kastanjes.

Schrijver meent ook in Nederland een geval van drachtvergiftiging door kastanjes geconstateerd te hebben en geeft hiervan een beschrijving.

Summary.

Maysickness of bees, a disorder appearing in spring, accompanied by symptoms of disability to fly, soil-creeping, black blight, and mortality, used to be a somewhat vague conception.

From foreign literature published during the last few years, Maysickness appeared to be a collective name for various disorders, the symptoms of which have much in common. Some of these disorders appeared to be poisoning as a result of the visiting of ranunculaceae, lime-trees and horse-chestnuts.

The writer believes also to have met in Holland with such a case of poisoning by horse-chestnuts and describes this instance.

Uit de Jaagkieps

Jékavé

Naar aanleiding van de vraag van onze Amelandse imker zou ik een collega uit Wisconsin V.S. het volgende antwoord willen laten geven, hetgeen voorkomt in de rubriek „How to do it” (Hoe knap ik het op) van het American Beejournal 1947/2.

„Kleine hoeveelheden honing kunnen gewonnen worden zonder slinger door de ontzegelde raten vlak op platte pannen te leggen welke een paar duim boven een warme kachel worden geplaatst. Als de honing aan één zijde uitgelekt is worden de raten omgekeerd. Als de raten zorgvuldig gedraaid zijn, zowel horizontaal als vertikaal, zullen ze niet breken”.

We zijn nu toch met vraag en antwoord bezig: In het Maart-nummer van hetzelfde blad komt onder de rubriek „What you want to know” (wat wenst U te weten) een vraag voor van een bijenhouder uit Montana, welke graag zou willen weten of het mogelijk is de wasmot in te

voeren. Een rare vraag, zult U vinden. Maar het gaat er hier om van twee slechte dingen de minst slechte te kiezen. In de omgeving van de vragensteller zitten veel bijenvolken in bomen, deze volken sterven door ziekte en deze ziekte wordt bij het roven van de honing door zijn bijen op de kasten overgebracht. Als er nu maar wasmotten waren, dan zouden deze de ratenbouw wel opruimen. Redactie antwoordt, dat de wasmot op zekere hoogte niet schijnt te kunnen leven. Proeven hebben dit bewezen, maar de redactie verkiest de afwezigheid van de wasmot boven het gevaar van de besmette nesten.

Een imker in de V.S., die er werk van maakt om bijenvolken uit bomen te halen, deelde eens mede, dat hij in nesten die op grote hoogte zaten geen wasmot had aangetroffen. We zullen dus onze reserve-raten in wolkenkrabbers of kerktorens moeten opbergen.

In Voor-Indië wordt veel nadeel

van de wasmot ondervonden, deze wordt als de grootste plaag voor de imkers gehouden.

De aanleiding van de vraag is het, in het buitenland zo zeer gevreesde Amerikaans vuilbroed. Veel wordt hierover in de vakbladen geschreven. Het laatste middel is een Sulfa-product, dat wel schijnt te voldoen. In sommige der Verenigde Staten mag dit middel worden toegepast, zodat de kasten niet behoeven te worden opgeruimd. Wij mogen ons gelukkig prijzen, dat we deze ziekte niet kennen; over het middel werd in ons Groentje dan ook nog niet geschreven. Toch hebben enige imkers er kennis mede gemaakt, daar het in het van Amerika geïmporteerde stuifmeel-vervangmiddel verwerkt is.

Toch heeft bij deze gevreesde ziekte de medaille haar keerzijde en vraagt de reeds genoemde Redactie of het nog eens nodig zal zijn deze ziekte te verbreiden. Ze ontving een krantenknipsel uit De Sunday Star Washington, hetwelk vermeldt, dat de kiemen van het Amerikaans Vuilbroed een krachtige uitwerking hebben op de kiemen van de t.b.c.

Een onderzoeker vond dat de huidjes van dode larven geen andere bacteriën of micro-organismen bevatten,

(Zie vervolg op pag. 8)

Alles hadden we kunnen verwachten, doch dat wij reeds in het Juninumme~~r~~ zouden moeten vermelden, dat alle beschikbare standruimte praktisch is „volgeboekt”, dat stellig niet. Toch is het zo! Het aantal inzendingen voor de tentoonstelling „Bijen, Bloemen en Honing”, die ter gelegenheid van ons „Gouden Imkersfeest” van 23—27 September te Assen gehouden wordt, overtreft onze stoutste verwachtingen. Zelfs uit Engeland bereikte ons reeds een aanvraag om standruimte. De afdelingssecretarissen, handelaren, bloemisten en hoveniers laten ons evenmin in de steek. Waar wij klopten, werden wij opengedaan.

Betekent dat nu ook, dat wij werkelijk helemaal „vol” zijn. In feite wel, maar hier en daar kan op de stand natuurlijk nog wel wat beknipt worden om anderen ruimte te geven en kleine inzendingen kunnen wij altijd nog plaatsen. U kunt dus nog een inzending laten noteren. Maar dan ook zo spoedig mogelijk.

Zou U ons vragen, waar wij prijs op stellen, dan zouden wij eigenlijk moeten antwoorden: „Op alles, wat de bijen raakt!” Keuze genoeg dus.

Maar om die keuze wat gemakkelijker te maken, zullen wij even opsommen voor welke inzendingen waarschijnlijk prijzen beschikbaar worden gesteld. Daar gaat hij:

- A. 1. De best verzorgde stand van de tentoonstelling.
- 2. De best verzorgde handelsstand.
- 3. De best verzorgde stand van een niet-handelaar.
- B. 1. De belangwekkendste inzending op het gebied van oud-imkergereedschap.
- 2. De belangwekkendste inzending op het gebied van modern imkergereedschap.
- 3. De belangwekkendste inzending op het gebied van bijen-anatomie en -biologie.

- 4. De belangwekkendste inzending op het gebied van imkersleven.
- 5. De belangwekkendste inzending op het gebied van literatuur, statistieken, foto's, tekeningen, enzovoort.
- C. 1. De mooiste collectieve inzending bloemen.
- 2. De mooiste individuele inzending bloemen.
- 3. De mooiste inzending snijbloemen.
- 4. De mooiste inzending potplanten.
- D. 1. De mooiste collectieve inzending fruit.
- 2. De mooiste individuele inzending fruit.
- 3. De belangwekkendste inzending, die het indirecte nut der bijen demonstreert.
- E. 1. De mooiste observatiekast (bevolkt).
- 2. De mooiste kast (bevolkt).
- 3. De mooiste bijenstand.
- F. 1. De mooiste inzending honing.
- 2. De mooiste inzending was.
- 3. De belangwekkendste inzending van de honing- of wasverwerkende industrie.
- 4. De lekkerste inzending honinggebak.

Maar bij dat laatste punt moeten niet alleen de juryleden mogen proeven hoor!

Wie komt er nog voor de dag met iets bijzonders? Tot 15 Juni kunt U ons berichten of en wat U inzendt onder opgave van het aantal vierkante meters vloeroppervlak, dat Uw inzending inneemt. Na 15 Juni is het onherroepelijk uit, want de standruimte moet op die datum definitief worden toegewezen. Het is dus kort dag. Op wie kunnen wij nog rekenen? U richt Uw brieven maar aan:

De Secretaris van de
Organisatiecommissie voor het
Gouden Imkersfeest,
Emmastr. 31, ASSEN. — Tel. 2620.

HET „GOUDEN IMKERSFEEST TE ASSEN”

De spanning in Assen groeit! Het „Gouden Imkersfeest”, is op aller lippen. Natuurlijk, het duurt nog lang, vóórdat het zover is. Maar elke dag komen we toch een stap dichterbij en Assen bereidt zich koortsachtig voor om de Nederlandse imkers straks te kunnen ontvangen.

Wat wij er ditmaal van mogen verklappen? Wellicht het allerbelangrijkste: het **programma**, dat in de Hoofdbestuursvergadering van 7 Mei definitief kwam vast te staan. U vindt het elders in dit nummer in extenso afgedrukt. Is het teveel gezegd, dat het alle Nederlandse imkers bij het lezen warm om het hart wordt?

Zeker, de moeilijkheden zijn vele. Maar de „Organisatiecommissie voor het Gouden Imkersfeest” heeft de lijfspreuk van Johan de Witt tot de hare gemaakt: „Ago quod ago (wat ik doe, doe ik goed). Er hoeft dus niet gewanhoopt te worden. Integendeel: zó wordt het. Zó groot, zó feestelijk, zó vrolijk.

Maar... U moet ons helpen. Vroeger pakte je bij zoiets de telefoon en bestelde 20.000 broodjes. Nu moet je daarvoor een half jaar van tevoren een trommelvuur van brieven en bezoeken op de Centrale Distributiedienst openen. Vroeger bestelde je voor een tentoonstelling zoveel hout, zoveel jute, zoveel verf; nu moeten daar minstens een twaantal Rijksbureaux voor bestemd worden. Vroeger belde je een busonderneming op voor zoveel zitplaatsen; vandaag moet je het halve land ervoor afhengelen.

Vroeger en nu! Maar het **komt** voor elkaar. Want U gaat ons helpen. Wat U dan eigenlijk moet doen? In ons volgend Groentje zal het formulier voor deelname liggen. Wij willen dat vóór 15 Juli ingevuld van U terug hebben. Dat is alles. Maar let wel: 15 Juli is niet hetzelfde als 15 September! Zoals vroeger niet gelijk is aan nu...

Of U dan werkelijk niets meer kunt doen? Natuurlijk wel. U kunt straks bij Uw afdelingssecretaris ook een tweede formulier gaan halen voor Uw vrouw, een derde voor Uw zoon en een vierde voor Uw dochter. Wij kunnen geen tien formulieren in het Maandschrift van Juli leggen, maar dat betekent niet, dat U er niet tien zou mogen invullen. Als 't maar vóór 15 Juli gebeurt.

Nog meer kunt U doen. U kunt de tentoonstelling „Bijen, Bloemen en Honing” tot iets heel bijzonders maken door zelf of met Uw afdeling een bijzondere inzending te verzorgen. Lees daarover ons artikeltje „Bijen, Bloemen en Honing” elders in dit nummer.

En U kunt ook het lekenpubliek warm maken voor de tentoonstelling door een paar vel sluitzegels te bestellen, die wij U in een advertentie aanbieden.

Waarom U dat alles eigenlijk moet doen? Omdat dit geen gewone imkersdag en geen gewone tentoonstelling wordt, maar omdat dit is ons „Gouden Imkersfeest”.

J. G. DE R.

Programma van het „Gouden Imkersfeest”

Dinsdag 23 September 1947.

14 uur. Officiële opening van de tentoonstelling „Bijen, Bloemen en Honing” door de Burgemeester van Assen in tegenwoordigheid van Hoofdbestuur en autoriteiten.

(De tentoonstelling blijft hierna voor het publiek geopend tot 22 uur; des avonds wordt een verlichting aangebracht).

Woensdag 24 September 1947.

8.30—12.00 uur. Tentoonstelling voor het publiek geopend.

13.30—22.00 uur. Idem.

Donderdag 25 September 1947.

8.30—12.00 uur. Tentoonstelling voor het publiek geopend.

13.30—22.00 uur. Idem.

Vrijdag 26 September 1947.

8.30—12.00 uur. Tentoonstelling voor het publiek geopend.

13.30—22.00 uur. Idem.

10.30 uur. Opening van de Algemene Vergadering in het „Concerthuis”.

13—14 uur. Lunch.

14 uur. Voortzetting van de Algemene Vergadering.

16—17.30 uur. Receptie van het Hoofdbestuur.

18 uur. Diner.

20 uur. Feestavond, waarbij opvoering van een door Anne de Vries samen te stellen bijenrevue.

Zaterdag 27 September 1947.

„De Gouden Imkersdag”

8.30—23.00 uur. Tentoonstelling voor het publiek geopend.

10.30—11.50 uur. Openingsrede door de Algemene Voorzitter.

11.00—11.30 uur. Toespraak door de kenner van Drente bij uitnemendheid Mr. J. Linthorst-Homan.

11.30—13.00 uur. Tentoonstellingsbezoek.

13.00—14.00 uur. Uitreiking lunchpakketten en koffie.

14.00—17.00 uur. Rondrit in de omgeving van Assen. Vermoedelijke route: Assen, Veenhuizen, Norg, Roden, Zuidlaren, Gieten, Rolde, Assen. Over de verschillende bezienswaardigheden, die worden aangedaan, zullen nog mededelingen verschijnen.

Zij, die de rondrit niet mee willen maken, kunnen ter plaatse verschillende bijzondere dingen bezien, waarover eveneens nog mededelingen zullen verschijnen, of andermaal de tentoonstelling bezoeken.

Op de tentoonstelling en in de tent, welke in de hertenkamp wordt opgeslagen, kunnen versieringen gebruikt worden, een en ander tegen inlevering der bonnen, die aan de deelnemers zullen worden toegezonden.

Demonstraties met nieuwe bijenkasten e.d. worden door de luidsprekers aangekondigd.

17 uur. Sluiting van de imkersdag door de Algemene Voorzitter.

21 uur. Trekking van de aan de tentoonstelling te verbinden loterij.

N.B. Op de „stille” dagen, 24 en 25 September, alsmede op de avond van de 27e September zullen attracties georganiseerd worden, aangeboden door de Asser burgerij. Ook hierover volgen t.z.t. nadere mededelingen.

De Deelnemersprijs

Op de Hoofdbestuursvergadering van 7 Mei werd de deelnemersprijs voor het „Gouden Imkersfeest” definitief vastgesteld en wel als volgt:

Voor degenen, die **niet** aan de rondrit deelnemen: f 2.25.

Voor degenen, die **wel** aan de rondrit deelnemen: - 4.75.

In deze prijs is alles begrepen. Aan de deelnemers zullen dus gratis consumptiebonnen tegelijk met het programma worden toegezonden.

Natuurlijk zijn deze bedragen eigenlijk belachelijk laag. Maar door een ruime subsidie wordt het ons mogelijk gemaakt het hiervoor te doen. Nu hoeft het voor niemand een bezwaar te zijn om ons aller feest mee te vieren! Let op het volgende Groentje. Daar komt het deelnemersformulier in te liggen en dat vult U **direct** in, nietwaar?

DE ORGANISATIECOMMISSIE.

Nederlandse Imkers!

Maakt onder het lekenpubliek propaganda voor onze mooie bijenteelt.

Geeft aan Uw correspondentie een bijzonder cachet door al Uw brieven te voorzien van een keurig sluitzegel voor de tentoonstelling

Bijen, Bloemen en Honing

Per stuk slechts 1½ cent.

Verkrijgbaar in vellen van 50 stuks ad f 0.75 alleen door bestelling op postgiro 177209 van de penningmeester onze Organisatiecommissie: R. PEDDEMORS, Burgemeester Gratamastr. 38, Assen (Tel. 2777).

De Organisatiecommissie voor het „Gouden Imkersfeest”.

(Vervolg van pag. 5)

dan die van A.F.B. Dit is opmerkelijk daar dode lichamen in de regel allerlei soorten van „straatreinigers” tot zich trekken.

Dit deed vermoeden, dat de vullbroed-kiemen in staat waren, de andere op een afstand te houden, onderzoeken met gemalen besmette huidjes wezen uit, dat dit zo was. Het meest opmerkelijke was de uitgesproken dodelijke werking op de kiemen van t.b.c. bij mens en dier. Bij de eerste proeven op muizen werden deze gedood, maar door wijziging van de cultuur werd dit vermeden. De proeven worden voortgezet.

Uit het Jaarbericht van de Vereniging van Duits-sprekende imkers in Zwitserland, voorkomende in de Zw. Bienenzeitung 1947/3 de volgende cijfers :

Op 1 Januari jl. telde de vereniging 25.400 leden, waarvan 22.000 abonné zijn van de Blaue. Per lid bezit de vereniging een kapitaal van 10.9 francs ; voor de bestrijding der bijenziekten staat per lid 9.6 francs ter beschikking. Deze beide reserves zijn een half miljoen franc groot.

Naar de officiële bevruchtungsstations werden 15.000 koninginnen ter bevruchting gezonden.

De Bijen-afdeling te Liebfeld onderzocht 10.292 monsters bijen en raat.

De imkersdag-jaarvergadering werd door 1200 deelnemers bijgewoond. Uit een artikel in hetzelfde tijdschrift „Over de dorst der bijen” het volgende :

Uit onderzoeken van Woodrow is komen vast te staan, dat bijen indien zij naast suikerdeeg ook water krijgen, langer leven ; dit geldt zowel voor de werkbijen als de moer. In Liebfeld werden proeven genomen met voedsel, dat in een in de winter omgekomen volk was achtergebleven. Wanneer bijen alleen met dit voedsel werden gevoed dan leefden zij gemiddeld 5.9 dag, werd er water bij gegeven, dan was de gemiddelde leeftijd 25 dagen of 4 maal langer, deze cijfers waren bij honingdeeg zonder water 11.7 dag, met water 37.8 dag of 3 maal zo hoog. De water-toevoeging speelt aldus een grote rol, bij ingesloten bijen is de leeftijd 3 tot 4 maal hoger.

Hiermede moet men rekening houden met de koninginneteelt ; bij sommige methoden worden koningin en bijen met honingdeeg opgesloten gehouden en wanneer geen voldoende water beschikbaar is, kost dit de bijen het leven, niet zozeer van dorstnood als wel van honger, daar zij het ingedroogde voedsel niet kunnen verwerken. (De afgelopen winter heeft veel slachtoffers onder de bijenvolken in ons land gemaakt: Wat is de oorzaak ? Ik had een reservevolkje op 5 honingkamer-ramen dood. Het volk was verhongerd. Bij net schoonmaken van het kastje bleek dat het volkje te sterk voor het

kastje was geweest, maar ik vond ook gesloten broed, niet veel. In Januari met de paar warme dagen moet dit broed zijn aangezet. Hieraan moest ik denken bij het volgende uit genoemd artikel).

In 1937 was Januari en de eerste helft van Februari zeer warm. De bijenvolken vlogen als in de zomer, er werd veel broed aangezet en 20 Februari speelden reeds jonge bijen voor. Toen sloeg het weer om, op verschillende bijenstanden ging 50, 75 of nog hoger % der volken dood. Volgens schrijver, die ongeveer 90 volken heeft, waarvan er geen enkel stierf, kwam dit door watergebrek. Hij had zijn volken regelmatig water toegediend. Hij vermoedt, dat het watergebrek ook grote invloed heeft op het verloop van Nosema. Hij besluit zijn artikel :

Zeker zullen we nog erge Nosemajaren beleven. Maar door vlijtige studie van de omstandigheden die van invloed op de uitbreiding zijn, kunnen we door juiste maatregelen de Nosema zeker terugdringen. Als eerste en voornaamste eis geldt :

Verhindering en opheffing van de dorstnood van bijenvolken door toedienen van water of thee (zgn. bijenthe, Red.) in het volk in Februari, Maart en April. Imkers wier volken in de toekomst bij een Nosema-inspectie erge aanwijzingen vertonen van dorstnood zou de helft van de Nosema-steun moeten worden ingehouden, wegens onverschilligheid en nalatigheid.

In België wordt de koninginneteelt ook terdege aangepakt. Men heeft daar de Vereniging der Belgische Koninginnetelers „VeKeBo”. In het Maartnummer van het M.S. van de Vlaamse Bieënbond staat het programma voor 1947, waaruit blijkt, dat elk jaar een studiereis naar het buitenland zal worden gehouden.

Bienenvater 1947/3 geeft een uitreksel uit een bericht over Mandsoerije-Korea. Deze landen moeten tot de beste honing-producerende worden gerekend. „De honing uit het Verre Oosten heeft reeds zijn weg naar de wereldmarkt gevonden en één van de twee hoofdplaatsen ingenomen en is met succes de concurrentie met Mexico begonnen”. De drachtbronnen zijn o.a. linden (drie soorten : Tilia Amurensis, mandshurica en kriloviana) diverse soorten ahorn en kamperfoeli en de „honingstruik” Lespedeza bicolor.

(Deze plant wordt ook in Amerika genoemd als honingbron, zie M.S. 1946/11 en komt ook in ons land voor, maar wordt niet als drachtplant genoemd).

Het bijenhouden in de V.S. heeft meer moeilijkheden dan in ons land. De beer, ook daar wel „bruin” genoemd, veroorzaakt in verschillende streken veel nadeel. Men tracht ze door omheiningen onder elektrische stroom te verjagen. Verder de bunsing (skunk) welke men zeer deskundig moet aanpakken, anders on-

dervindt men veel narigheid van zijn natuurlijk verdedigingsmiddel, hetgeen niet mis moet zijn. Aangeraden wordt met vergiftigde eieren te werken.

Dan zijn er nog „geen pelsdragen-de” tweeënige skunks. Zo werd in de staat Ohio een gehele bijenstand weggevoerd op een vrachtauto. Verder wordt in die staat ook uit de kasten flink honing gestolen : een bijenhouder raakte uit 13 kasten 100 pound honing kwijt. (Gleanings '47/3)

De kaffers in Zuid-Afrika zijn ook een bedreiging voor de imkers ; zij pakken het zaakje met een bijl aan. Het maakt voor hen geen verschil of Uw kasten modern, schitterend wit geverfd en gestroomlijnd zijn. Om bij de honing te kunnen komen, hakt hij ze in spanen. De politie kan deze diefstallen niet voorkomen. Bijenhouders vertellen (om de inboorlingen schrik aan te jagen) verhalen van vallen met geweren, verborgen dynamiet en vergift en nemen zelfs hun toevlucht tot de angst der negers voor toverkracht, teneinde hun bijen en honing te beschermen.

Men heeft een camera-val aangeraden, welke lens op de kasten gericht is, maakt de dief contact, dan verschijnt een fel licht en de dief staat op de plaat. De schrijver is wel benieuwd naar het resultaat : een zwarte man in de donkere nacht te fotograferen zal niet gemakkelijk zijn.. (Scottish Beekeeper 1947/3).

Nog een paar korte berichten uit Amerikaanse tijdschriften :

In de gehele V.S., zonder uitzondering zijn de bijen blijkbaar goed door de winter gekomen, echter hebben de meeste een tekort aan voedsel. De winter schijnt niet te bar te zijn geweest en er hebben meermalen vluchten kunnen plaats hebben.

De gemiddelde honing-opbrengst per volk in de V.S. was in 1946 36.9 pound (16.6 kg), dat is 14 % minder dan het jaar daarvoor.

Dr. Abshady raadt aan in plaats van de carbollap een chlorinelap te gebruiken, daar er dan geen gevaar bestaat dat de lucht bij de honing achterblijft. Chlorine is in de V.S. in de handel als „Zonite”, in Engeland als „Millon”.

Volgens een bericht in onze dagbladen zijn in de omgeving van Overveen niet minder dan 8 exemplaren van de Bijeneter (Mirops Apiaster) gesignaleerd. Deze vogel geldt in Z.O. Europa voor een geduchte vijand der imkers. (Zie Jaagkieps 1940/2).

Jékavé.

Wegens plaatsgebrek moeten verschillende artikelen en afdelingsberichten blijven overstaan tot een volgend nummer.

Op 19 April j.l. werd in een te Amersfoort gehouden vergadering de Vereniging voor Koninginneteelt opgericht.

Ten behoeve van belangstellenden en van hen, die overwegen alsnog tot deze Vereniging toe te treden volgt hieronder een beknopt resumé van hetgeen op deze vergadering besproken werd, alsmede van datgene dat voor ieder, die belang stelt in het streven der Vereniging van belang kan worden geacht.

1. Statuten en Huishoudelijk Reglement.

De door de Commissie ontworpen Statuten en Huishoudelijk Reglement werden met enkele wijzigingen, voornamelijk van redactionele aard door de aanwezigen aangenomen. Zo spoedig mogelijk zal aan de leden een exemplaar dezer Statuten en Huishoudelijk Reglement worden toegezonden.

2. Bestuur.

Tot bestuursleden werden gekozen de heren :
J. H. Schwieters, Dedemsvaart, Voorzitter.
Dr. Ir. A. Minderhoud, Wageningen, adviserend lid.
Ir. J. Mommers, Tilburg, adviserend lid.
Dr. Ir. N. Feekes, Kampen, lid.
H. J. Lohuis, Albergen, lid.
L. Minderhoud, Halsteren, lid.
B. H. Lammerink, Zwolle, secretaris-penningmeester.

3. Contributies.

De contributie werd bepaald op f 5.— per jaar. Zij die zich alsnog als lid wensen op te geven, worden verzocht dit bedrag voor het jaar 1947 te storten of te doen overschrijven op de postgirorekening No. 230438 van de secretaris-penningmeester (B. H. Lammerink, Herfterplein 10 te Zwolle).

4. Bevruchtigingsstation.

Het ligt in de bedoeling een bevruchtigingsstation te stichten op het midden van de Afsluitdijk, namelijk op de terreinen langs de Zuiderhaven te Breezanddijk, indien althans deze plaats beantwoordt aan de verwachtingen, welke bij het bestuur der Vereniging bestaan. Gedurende de komende zomer zullen daar achtereenvolgens vier verschillende darrenvolken geplaatst worden en wel elk volk gedurende een periode van 3 weken.

In principe is besloten, dat de indeling van de hiervoren bedoelde perioden als volgt zal geschieden :
1e periode 7 Juni t/m 27 Juni, aanvoerdagen 7 Juni en 14 Juni.

2e periode 28 Juni t/m 18 Juli, aanvoerdagen 28 Juni en 5 Juli.

3e periode 19 Juli t/m 8 Augustus, aanvoerdagen 19 Juli en 26 Juli.

4e periode 9 Augustus t/m 29 Augustus, aanvoerdagen 9 Augustus en 16 Augustus,

In verband met de mogelijkheden tot vervoer kunnen de gegeven datums nog niet als definitief worden beschouwd.

5. Kosten voor het plaatsen van bevruchtigingskastjes.

Leden hebben het recht tegen vergoeding van f 1.— per kastje bevruchtigingsvolkjes op het bevruchtigingsstation te plaatsen. Voor niet-leden bedragen deze kosten f 3.— per volkje.

Aan de leden der Vereniging voor Koninginneteelt en aan de secretarissen der afdelingen van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland is een door de Heer Dr. Ir. N. Feekes samengestelde vragenlijst verzonden om in het bezit te komen van gegevens van volken, welke als uitgangsmateriaal voor de veredeling geschikt zijn. Meerdere exemplaren van deze vragenlijst kunnen worden aangevraagd bij de secretaris der Vereniging voor Koninginneteelt.

EXAMEN PRACTISCH IEMKER

Vóór 15 Juni a.s. kan men zich bij het Algemeen Secretariaat aanmelden voor deelneming examen Practisch Iemker.

Eisen :

- 1e. minstens 2 jaar onafgebroken in het bezit van 10 bijenvolken, welke men zelf behandelt.
- 2e. minstens 2 jaar onafgebroken lid van de Vereniging. (Voor deze punten een door Afdelings-Voorzitter en -Secretaris getekende verklaring overleggen).
- 3e. bij oproep f 10.— examengeld storten op gironummer 27772, Vereniging voor Bijenteelt, Amersfoort.

EXAMENPROGRAMMA PRACTISCH IEMKER

Het examen omvat de gehele praktische bijenteelt, dus zowel met korven als kasten. Om te kunnen slagen moet men minstens het cijfer 7 (1—10) hebben behaald als gemiddelde, terwijl de cijfers alle boven 4 moeten zijn. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de praktische bekwaamheid van de candidaat ; deze moet de nodige bekwaamheid en vaardigheid bezitten om alle voorkomende werkzaamheden op een bedrijf van minstens 10 volken (kasten en korven) te kunnen verrichten en bovendien te kunnen verklaren waarom een bepaalde handeling en/of bedrijfsmethode wordt verricht. Enige theorie is onontbeerlijk en zo zal de candidaat op de hoogte dienen te zijn van de ontwikkelingsperioden van ei tot volwassen bij en ook van die vanaf dit stadium tot het afsterven. Ook zal hij de drachtbronnen in zijn omgeving en ongeveer de bloeitijden ervan moeten weten.

Voorjaarswerkzaamheden. De candidaat dient bekend te zijn met alle werkzaamheden welke na het uitwinteren moeten worden verricht en deze kunnen uitvoeren. Hiertoe behoren o.a. werkzaamheden in verband met moereloosheid, opheffen verkeerde toestanden, noodvoeding, beoordeling overwinterde volken, kortom het beheersen van alle handelingen en beoordelingen welke hij bij de voorjaarswerkzaamheden dient uit te voeren. Het roven en de middelen ter verandering en voorkoming.

Tijd tussen uitwintering en zwermtijd. De candidaat moet blijken geven alle werkzaamheden welke in deze periode gebruikelijk zijn te kunnen uitvoeren en te kunnen beoordelen, waarom hij dergelijke handelingen verricht. Hij moet dit kort en zakelijk kunnen mededelen aan de examinerator. Hierbij o.a. ook inbegrepen het geven van voorbouw in de korven, het spijlen, het zetten van kunstraat in de ramen en het draden ervan ; het geven van drijfvoeder of andere methoden om de volken tot grotere bedrijvigheid aan te sporen enz. Het voor de reis klaarmaken van bijenvolken in korven en kasten en het reizen met de bijen in allerlei omstandigheden en met allerlei vervoermiddelen. Het merken van koninginnen en het knippen van de vleugel(s). Het verhinderen c.q. bevorderen van de zwermvlucht. Het behandelen van bijenvolken, waarbij speciaal gelet zal worden op een rustige vakkundige wijze van behandeling.

Zwermtijd. Het maken van allerlei kunstzwermen, het samenvoegen van zwermen en het scheiden ervan. Het leiden van de ratenbouw bij korvolken en het controleren ervan bij kastvolken. Het scheppen van zwermen in allerlei omstandigheden en het bevolken van een bijenwoning, korf of kast. Het wegvangen van overvloedige moeren. Behandeling van het afgezwermde volk in zijn verschillende fasen. Behandeling van de zwermen.

Zomertijd. Het klaarmaken van volken voor de zomerdracht, omhangen en separeren en verder de meest voorkomende handelingen om het zwermen te beletten. Blijken geven een goed inzicht te hebben in de manie-

ren om zoveel mogelijk honing per volk te winnen. Het slingeren van zomerhoning en verdere bewerking ervan, verpakking enz. inbegrepen. Het winnen van honing bij gebrek aan een honingslinger.

Herfst. Het klaarmaken van de volken voor de heidedracht en het inrichten van een veldstal. Het oogsten van de heidehoning zowel uit korven als kasten. Het uitzoeken van opzetters en het klaarmaken voor het wintertijdperk. (voeren enz. op verschillende manieren). Het inwinteren met al zijn bijkomende werkzaamheden.

Slot. De candidaat moet vaardigheid bezitten in het maken van borstplaat en voedsel voor de bijen. Kleine reparaties aan korven en kasten moet hij kunnen verrichten.

Koninginneteelt. De candidaat moet enig inzicht hebben in de selectie en darren en koninginnen kunnen kweken. Hij moet de nodige handelingen vlot kunnen uitvoeren, waarbij kunstmatige koninginneteelt niet geëist wordt. (overlarven, werken met kunstmatige moerdommen e.d. dus niet). Het verzenden van bevruchte moeren en het inzetten van moeren. Behandeling van bevruchttingsvolkjes en beoordeling van het broed. Het maken van suikerhoningdeeg en zijn toepassing.

Regeling. De examens zullen op een door het H.B. te bepalen tijd en plaats worden gehouden. Ze zullen zoveel mogelijk in eigen omgeving worden gehouden. Langer dan een uur mag de candidaat niet worden geëxamineerd. Zonder accoordbevinding van het Afdelingsbestuur kan men niet tot het examen worden toegelaten. Deze accoordbevinding moet de volgende zin bevatten: „Het Bestuur van de Afdeling verklaart hierbij, dat de candidaat minstens twee jaar zelfstandig tien bijenvolken heeft verzorgd en gedurende die tijd lid van de Vereniging is geweest en thans nog is.” Voor bestrijding van onkosten moet de candidaat een examengeld, groot f 10.— voor de aanvang van het examen storten bij het algemeen secretariaat; het bedrag min f 1.— voor administratiekosten, wordt alleen teruggegeven indien de candidaat niet aan het examen heeft kunnen deelnemen, zulks ter beoordeling van de examencommissie. Na met gunstig gevolg afgelegd examen wordt een door de Voorzitter en Secretaris van de examencommissie getekend Diploma afgegeven. De Diploma's zijn kosteloos.

KORT VERSLAG VAN DE HOOFDBESTUURS- VERGADERING OP 7 MEI 1947

Afwezig met kennisgeving Ir. Mommers en dhr. Ponten; de laatste wegens ziekte.

Op een vraag van de afdeling Sneek zal worden geantwoord, dat het invoegen van delen van films, niet opgenomen door de Marofilmdienst, niet geoorloofd is.

Inzake een klacht dhr. Berkelder contra D.B., werd besloten de zaak als afgedaan te beschouwen en hem voor zijn vordering te verwijzen naar de afdeling Zelhem.

Op een voorstel Enschedé om ook niet-onderwijzers toe te laten tot opleiding leerkrachten zal contact gezocht worden met het Departement van Landbouw enz.

Naar aanleiding van een aanvraag om subsidie voor de Koninginneteeltvereniging ontspint zich een min of meer principieel debat. Ten slotte zal een voorschot verleend worden van f 1250.— onder bepaalde voorwaarden.

Naar aanleiding van een door de secretaris ingediend examenprogramma voor het Diploma Practisch Imker wordt deze hele materie nog eens onder de loupe genomen.

Ten slotte wordt bepaald, dat het gemiddeld behaald cijfer 7 dient te zijn; de kandidaten minstens 2 jaar als lid van de Vereniging moeten staan ingeschreven en gedurende minstens 2 jaar 10 bijenvolken (wintervolken) hebben gehouden. De examencommissie zal door het D.B. worden benoemd.

Naar aanleiding van een verzoek van de Afdeling Bergen op Zoom, zal een onderzoek worden ingesteld of het mogelijk is op basis van vrijwilligheid in de

verzekeringsvoorwaarden ook schade t.o. derden op te nemen.

De notulen worden na enige verbeteringen en aanvullingen goedgekeurd. De concept winst- en verliesrekeningen en balansen worden nader besproken; aan de H.B.-leden zullen nog nadere gegevens worden verstrekt.

Nadat dhr. de Roever is binnengekomen wordt het Jubileumprogramma behandeld en deze Heer enkele vragen gesteld. Enkele wijzigingen worden in het programma opgenomen, ook wat de datum betreft. Besloten wordt aan iedere Afdeling bij het jubileum een plaquette te schenken en de deelnemers aan het jubileum welke beneden de grote rivieren wonen een gelelijke tegemoetkoming te geven.

Er zullen enkele jubileumbordjes worden vervaardigd welke zullen worden geschonken aan officiële personen, H.B.-leden e.d.

Overwogen zal worden of aan de leden in Zeeuws-Vlaanderen, waarvan de bijenvolken zijn afgemaakt wegens mijtziekte, een aanvullingsvergoeding zal worden gegeven. De kwestie Boxtel contra Wageningen inzake vergoeding suikerlevering aan eerstgenoemde zal door de suikercommissie nader worden besproken met Boxtel.

Besloten wordt om aan elk lid van onze Vereniging een waardevolle en voor de Imkers praktische zakklender te schenken. De Begroting welke in concept aanwezig was voor het dienstjaar 1948 wordt enigszins gewijzigd door het H.B. aanvaard. In overeenstemming met het Rijk zal aan het personeel van de Vereniging een salarisverhoging van 10 pct. worden verleend.

Vervolgens wordt besproken de Bedrijfsraad, Instituut en Proefstand; de H.B.-leden zullen nog nadere cijfers worden verstrekt. Een samenkomst met de Zuidelijke bijenhoudersbonden zal door de Voorzitter worden belegd, waarbij ook de commissie voor het Instituut uitgenodigd zal worden.

Het aantal sollicitanten voor de betrekking van secretaris-penningmeester wordt medegedeeld en de stukken aan de H.B.-leden worden toegezonden.

De datum van de volgende H.B.-vergadering wordt vastgesteld. Hierna volgde sluiting.

AFDELINGSBERICHTEN

Op 2 April j.l. overleed in de ouderdom van 80 jaar ons zeer gewaardeerd mede-lid

BROEDER HENDRIK HOFMAN.

Broeder Hofman is gedurende ± 40 jaar lid geweest van onze Vereniging en de slechte weersomstandigheden konden hem niet beletten onze vergaderingen te bezoeken.

Zijn adviezen en waarnemingen op het gebied van de Bijenteelt hebben steeds ons aller belangstelling gehad.

In hem is wederom een verdienstelijk lid van ons heengegaan, en zijn nagedachtenis zal, bij hen die hem gekend hebben als nobel Mens en bewaam Imker steeds in hoge ere blijven.

AFD. BLOEMENDAAL EN O.

VOORJAARSBIJENMARKT TE DORDRECHT.

Op de op 11 April gehouden bijenmarkt werden aangetoond 217 volken; dit is minder dan in 1946 (389 volken). Neemt men in aanmerking, dat als gevolg van de buitengewoon strenge winter vele bijenvolken gestorven zijn, dan mag de aanvoer alleszins bevredigend genoemd worden. In Tilburg werden aangetoond 314 volken tegen 883 in 1946. Mede in verband met de sterfte onder de bijen werden de volken tegen hoge prijzen verhandeld. De weersomstandigheden waren zeer gunstig; de publieke belangstelling was de gehele voormiddag groot. Ir. Kers, de rijkstuinbouwconsulent, die wegens een consulentenvergadering in Den

Haag verhinderd was, werd vertegenwoordigd door twee assistenten.

Ir. Mommers, Rijksbijenteeltconsulent was de gehele morgen op de markt aanwezig. Behalve een Engelsman en een Fransman gaf ook een Zwitser (de heer Maibach) van belangstelling voor onze markt blijk; hij heeft het gehele verloop van de markt op de film vastgelegd, welke in Zwitserland vertoond zal worden. De avond tevoren had de heer Maibach alhier een filmvoorstelling o.a. betreffende het houden van bijen in Zwitserland, gegeven, welke veel belangstelling trok.

De door V.V.V. en de heer Schaap voor aanvoerders beschikbaar gestelde geldprijzen werden door de jury toegekend als volgt: P. van Gompel, Veldhoven, beste volken in kasten; Liebrichs, Veldhoven, beste volken in korven; G. Hooijer, Apeldoorn, grootste aanvoer en verst komende aanvoerder.

VOORJAARSBIJENMARKT TE KESTEN.

Op de op 23 April alhier gehouden bijenmarkt waren slechts 31 volken aangevoerd. Als oorzaken van de geringe aanvoer kunnen worden genoemd:

- 1e. de sterfte (ongeveer 50 %) onder de bijen als gevolg van de te late suikerlevering in het najaar van 1946.
- 2e. de abnormaal lange koude winter.

Hierdoor konden de imkers geen volken afstaan, integendeel, er was een tendenz dat deze zelf als koper optraden om hun zeer uitgedunde bijenstal weer op peil te brengen.

Het spreekt vanzelf, dat hierdoor de fruittelers niet in de gelegenheid waren om voldoende bijen voor hun fruitteelt te bemachtigen en hierdoor zelfs gedupeerd zijn, omdat zij nu slechts geholpen kunnen worden door de wilde insecten, voor zover dat in de natuur plaats heeft.

De besteedde prijzen liepen van f 25.— tot f 35.— per volk. De kwaliteit van de aangevoerde volken was matig tot slecht.

AFD. HOOGEZAND, SAPPEMEER E.O.

De 8ste April 1932 werd deze Afdeling opgericht en 8 April j.l. vierde zij haar 15-jarig bestaan op echt feestelijke wijze. De zaal was door enige rappe handen in feestdos gestoken, op het toneel prijken imkersbenoigdheden en door een lid-bloemenkweker werden welwillend talloze potten met bloemen ter opvrolijking afgestaan. De entree was af.

Bij opening memoreerde de voorzitter in het kort het verloop van de achter ons liggende 15 jaren. Thans telt de afdeling 58 leden, maar ze heeft in die jaren 2 zwermen moeten afstaan, nl. Afd. Kolham en een gedeelte der leden van de jonge afdeling Veendam.

Verder deelde de voorzitter o.a. mede, dat nog slechts 3 oprichtersleden actief lid zijn en de heer Siebering te St. Annen erelid. Met genoegen heette hij een 25-tal leden met hun dames, verder enige genodigden en in het bijzonder de 4 genoemde leden met hun ega's hartelijk welkom.

Hierna werd met het feestprogramma begonnen. Al het gebodene, muziek, voordracht en samenspraken enz. werden door eigen krachten gegeven. Drie zoons van leden zorgden voor gepaste muziek en voordracht en ook verschillende leden brachten het hunne tot een prettige stemming bij.

Door twee leden werd een samenspraak ten tonele gebracht, waarbij de oude Jaop, korfiemker, door Haarm werd duidelijk gemaakt dat de tijd heeft geleerd dat er in deze omgeving met kasten moet worden gewerkt.

De penningmeester, sinds de oprichting deze functie bekledende, werd in het bijzonder gehuldigd voor het vele werk dat hij steeds voor de afdeling, thans ook als secretaris, in alle opzichten heeft verricht en werd hem een fraaie hortensia aangeboden.

Het was al laat toen de voorzitter met een over 5 jaar, allen een wel thuis toewenste.

EEN OPRICHTERS-LID.

Bijschrift Red. Hoewel de Red. de propagandistische waarde van afdelingsberichten hoog aanslaat, wordt — om der plaatswille — verzocht zich in de uitgebreidheid ervan te beperken.

SPEURBIJTJES

TE KOOP AANGEBODEN: **60 prima Bijenkorven**, gedeeltelijk nieuw en 1 jaar gebruikt. Prijs f 4.50 nieuw en f 3.50 gebruikt. De korven zijn zeer stevig en van bunt gedraaid. Ook ruilen voor volken of zwermen. — JOH. JANSEN, Daarerveen, G 11.

TE KOOP AANGEBODEN: **25 gebruikte 12-raams Boogkorven**, zonder boogjes, vast met riet gevlochten en afscheidingsplank (in 1946 m. bijenvolken van Schwieters Bijenpark ontvangen). — BEIL'S BIJENPARK 3 B. Weertsstraat 134, Arnhem

TE KOOP: **25 Bijenkasten**, Simplex-maat. - Hoeve „DE BREMBERG“, Leur (N.-B.).

TE KOOP: **10 Bijenkasten**, waaronder vier v.o. Simplex. — C. A. VAN DRIMMELEN, H 105, Leur (N.-B.).

TE KOOP AANGEBODEN: **10 goede Korfvolken**. Te bevragen bij: A. RENKERS, Nijkerkerstraat, Hooglanderveen.

Wij hebben steeds af te geven **jonge bevruchte Koninginnen**, van de beste afkomst. Te bevragen bij: A. RENKERS, Nijkerkerstr. Hooglanderveen.

TE KOOP: Een in goede staat zijnde **Honingslinger** en een **glazen Bijenkast**. — W. YPMA, Broerestraat 10, Bolsward (Fr.).

TE KOOP: Een goed onderhouden **Honingslinger**. Te bevragen bij: J. STUIFBERGEN, Heiloo A 428.

TE KOOP:
EEN GLOEDNIEUWE HONINGSLINGER, merk Eugen Herzog. Prijs f 60 met 2 korven bijen. Korven moeten behoorlijk bezet zijn. — J. W. BARNEVELD, Krakelingweg 89, Zeist.

AANGEBODEN: **1 dubbele kast** en een **4-raams-kastje** (beide Simplex-maat), **een observatiekast**. Alles in goede staat. — FERGUSON, Hartmanlaan 4, Soest.

TE KOOP: **een Honingslinger**, waarin 8 honingramen of 4 broedramen kunnen worden geplaatst. Prijs 130 gld. — J. G. MEUNIER, Duinweg 56, Santpoort, Station.

TE KOOP: **8 stuks complete, solide Bijenkasten**, gebruikt zonder bijen en enkele bijengereedschappen (nieuw). A. J. v. GROENEWOUD, Oostbroekselaan 40, „De Weie Blick“, de Bilt (Utr.).

TE KOOP: Een **honingslinger** en een **200 lege honingpotten**. - Brieven aan A. DAUDEIJ, Heereweg 150, Lisse.

WIJ VRAGEN TE KOOP:

Ieder kwantum **droge raatwas** en **zuivere was**; **pershoning** en **slingerhoning**, alles tegen de hoogste prijs.

Aanbiedingen zien we gaarne tegemoet.

*

H. T. van Dam - Jubbega

W. J. Hartstra - Jubbega (Fr.)

BIJENSTAND „HARTELUST“
Magazijn voor **Imkersartikelen!**

*

WIJ LEVEREN STEEDS DE BESTE ARTIKELEN
TEGEN DE LAAGSTE PRIJZEN!

Zodra wij bevoorraad zijn met katoenen lappen, maat 80 x 90 cm à f 1.50, zullen wij de bestellingen zo spoedig mogelijk uitvoeren.

Wij ontvangen binnenkort **prima wit katoen**, breed 100 cm. Dit katoen kan in elke gewenste lengte geleverd worden. Zeer geschikt voor bijenkappen of andere doeleinden, per m² f 2.50. **Zeildoek**, een dikke, witte katoenen stof, welke bijzonder geschikt is voor dekkleedjes, per m² f 5.50.

Binnenkort leverbaar **gegarandeerd, medische vaseline**. Maakt uw gezicht en handen fluweel zacht. Geneest open wonden direct. Ook zeer geschikt voor uierzalf.

Boxlederen handschoenen met rubberstofmouwen, per paar f 8.50.

Berokers, in blaasbalgvorm, van koper f 12.—.

Boog- en ronde korven, honingbussen, inh. 2½ kg. enz. enz.

*

**ONZE PRIJSLIJST WORDT OP AANVRAAG
GAARNE GRATIS TOEGEZONDEN**

Mag ik U zeer billijke offerte maken voor enige honderden 40 gram flesjes **PRIMA BIJENCARBOL** van goede samenstelling voor de carbolap (zuivere glycerine en carbolzuur). — Brieven: R. BAART, Jan Vermeerstraat 4, Schiedam.

TE KOOP GEVRAAGD:

BIJENWAS, grote en kleine kwantums, met opgaaf van prijs. — W. DE GRAAF, Rijksstraatweg A 481, Heiloo (N.-H.).

TE KOOP GEVRAAGD:

Prima gezonde zwermen bij elk kwantum. Zwermkastjes ter verzending disponibel.

Prijs en kwantum aan te bieden aan:

N.V. Bijenstand „MELLONA“, Santpoort, Tel. 8225

Wij zijn **KOPERS**

van elk kwantum **SLINGERHONING** tegen **hoge prijs**. Emballage beschikbaar.

*

N.V. Bijenstand „MELLONA“, Santpoort, Tel. 8225

Zoem, zoem, zomer

Het is nu voor de bijen een drukke tijd, maar niet alleen voor de bijen, ook voor de imker. De goud-gele honing vloeit in de flacons. Op „De Bloemenhof“ ligt 'n keurig ontworpen honingetiket voor U gereed, in artistieke uitvoering. Vraagt U eens vrijblijvend toezending van monster en prijsopgaaf.

Tevens nog beperkte voortraad observatiebloes ad f 0,95, te gebruiken voor koninginneteelt

BIJENSTAND DE BLOEMENHOF

Thans: Bilderdijkstraat 43, Utrecht

TE KOOP GEVRAAGD: Tegen de hoogste prijzen **Raat- en Slingerhoning, ruwe raat en zuivere was**, tevens **flinke zwermen**. — **BIJENSTAND „KLABOFIA“, Voorst A 128.**

IMKERS! Doet ons uw ruwe raat of zuivere was toekomen. Wij maken er prima kunstraat van, met Rietse pers vervaardigd. — Aanbevelend: **H. W. JANSEN, Pluimersdijk G 1, Zelhem.**

SPEURBIJTJES

(Geen handels-artikelen en alleen ten dienste van de Leden)

Bij vooruitbetaling f 1.50 per 20 woorden of gedeelte hiervan

Krainer-Koninginnen zijn, daar briefverkeer met Krain nog niet mogelijk is, nog steeds niet te leveren. Om teleurstelling te voorkomen, ga men niet op eventuele aanbiedingen in, daar deze geen betrekking hebben op echte Krainer Alpenkoninginnen. Men zij dus gewaarschuwd!! Inlichtingen met postzegel voor antwoord aan: **W. H. v. d. BROEK, Soesterberg. Vertegenwoordiger van Jan Strgar, Krainerbijen, Krain, J. S 1.**

De film over de **Krainer-bijenteelt**, de reis naar Krain en het Krainerland is door de Filmcommissie goedgekeurd en voor vertoning vrijgegeven. Daar reeds vele data voor 't aanstaande winterseizoen bezet zijn, is het zaak voor de afdelingen reeds nu de filmvoorstelling te bespreken om zekerheid voor een leerzame avond te hebben. Aanvragen aan **W. H. v. d. BROEK, Bieënhof, Soesterberg.**

TE KOOP GEVRAAGD: Oude jaargangen **Maandschrift voor Bijenteelt**, van voor 1918. - Bieënhof, Soesterberg.

TE KOOP: **5 nieuwe Simplex kasten** en **5 z.g.a.n. Simplex kasten**, met broed- en honingkamers uitgebouwde ramen, enz., compleet, alles oude kwaliteit en zien er schitterend uit. **2 nieuwe schepkorven**, enz. enz. — **J. S. BURGGRAAFF, Aannemer, Lollum (Fr.), Telef.: Tzum 238.**

TE KOOP: **plm. 10 bijenvolken in 12-raams boogkorven** bij **W. DRAGT, De Westerhuis no. 1, Balkbrug (O.).**

KUNSTRAAT EN BOOGKORVEN TE KOOP

Ook verwerken wij Uw oude raat en zuivere was. 12- en 16-raams Boogkorven met of zonder raampjes te koop

SCHWIETERS' BIJENPARK - DEDEMSVAART
Telefoon no. 95

Breekt met uw oude sleur!

Iets nieuws! Schaft U nu aan de nieuwe, sterk isolerende, naadloze **DEKPLANK „IDEAAL“**. Octrooi aangevraagd. Zij biedt U de volgende voordelen: Groot isolerend vermogen, geen condensvocht aan zolders, naadloos oppervlak, geen werken of krompen zoals bij hout, geen broednesten meer voor de wasmot, bijenruimte boven de raampjes, ruime voeropening zowel voor de voederballon, lampot, als het voederbakje van Joustra. Door inschuiven van geperforeerd zinkgaasje als reisraam te gebruiken en met glaasje, controle in broedruimte. Standaard uitvoering Simplex broedkamer $40\frac{1}{2} \times 45\frac{1}{2}$. Atwijkkende maten opgeven, geringe prijsverhoging. **Proefplank f2.55. Gaasje 20 cent.** Rembours, porto en emballage voor kopersrekening. **Bij minstens 4 stuks f2.50 per stuk. Gaasje inbegrepen.** Bestelt nog heden! — Adres: **DEKPLANK „IDEAAL“, POSTBUS 47, OVERSCHIE**

* 't Resultaat ener proefplank.

26 April 1947.

Uw dekplank „Ideaal“ compleet ontvangen en ik heb hem reeds in 't gebruik. Hoewel misschien wat voorbarig, ben ik nu reeds van mening, dat deze plank mij uitstekend zal voldoen.....

Ik verzoek U beleefd mij nog 5 stuks dekplanken „Ideaal“ plus gaasje te willen toezenden en zal waarschijnlijk nog meer kunnen gebruiken. Ik zal tevens niet nalaten uw artikel bij al mijn imkervrienden ten eerste aan te bevelen.

W. van 't Land

Honingzemerij te Barneveld

KOOPT A CONTANT

tegen de hoogste prijzen:

raatwas, zuivere was, ruwe

honing en zuivere honing

OOK HET ADRES VOOR UW IMKERS-ARTIKELEN

Voor de **HONINGGOOGST** uit voorraad leverbaar:

Honingslingers en **Honingzeven**. Juist ontvangen een **practische, kleine Honingslinger** voor 2 broedramen, juist iets voor de amateur, solide en sterk, prijs **f70.—**. **Honingbussen** en **Etiketten**. In Juli weer **Ontzegelvorken** leverbaar.

Vraagt geïllustreerde Jubileumprijscurant

N.V. Bijenstand „MELLONA“, Santpoort, Tel. 8225

3 Nieuwe KOERSHOF ARTIKELEN

1. EEN REISSLUITING VOOR IEDERE KAST.

Na lang experimenteren is thans een praktische, verstelbare reissluiting ontworpen, die altijd past. Enkele of dubbele broedkamer, het is geen bezwaar meer. Even de treksluiting verstellen op de staalband en klaar is kees. Open-dicht, het is zóó gebeurd. Prijs compleet (zonder slot) f 1.50
Bij bestelling kasttype en grootste omtrek van de kast opgeven.

2. DE KOERHOF „HIVE TOOL“.

Het instrument, dat iedere Amerikaanse imker dagelijks gebruikt. Een praktisch, handig stuk gereedschap, met prima stalen steek- en schraapbeitel. Voor afbeelding zie Schotman's handboek. Prijs per stuk f 3.30

3. BEVRUCHTINGSKASTJE.

Volgens ontwerp van de heer Lohuis uit Albergen. Op de vergadering van de Vereniging voor Koninginneteelt was men vol lof over dit ontwerp. Direct leverbaar, met zinken dak, incl. 4 halve simplex raampjes f 6.50

DE KOERSHOF KAST.

Bestellingen en nabestellingen komen veelvuldig binnen. In de aflevering ontstond enige vertraging, omdat aanvankelijk geen geschikt hout te krijgen was. U moet dus een weinig geduld hebben, maar, U krijgt dan ook iets bijzonders! Standaard-uitrusting, bodem, broedkamer, honing-

kamer, opzetrand met dekplankje reisraam en dak (geheel met zink bekleed)	f 33.75
Losse broedkamer	„ 7.75
Losse honingkamer	„ 5.65
Bijpassende Snelgrove separator	„ 2.55
De Koershof kast kan gewolmaniseerd geleverd worden; extra voor wolman-behandeling	„ 1.50
Koershof raam, Amerikaans model, extra sterk, Simplex-maat	Per stuk „ 0.19
Bij 100 stuks	Per stuk „ 0.18
Goede afstandsblakjes, vooroorl. kwaliteit. Per stuk	„ 0.02
Koninginneteeltraam met bouwruimte en draaglat voor 10 dopjes	„ 0.50
Dopjes voor moercellen (systeem Pratt). Per stuk	„ 0.09
Vormstokjes	Per stuk „ 0.25
Nieuw: Simplexkast, volgens ontwerp van de Normalisatie Commissie, met zinken dak, binnenkort leverbaar. Prijs op aanvraag.	
Korven	f 7.00 en „ 7.50
Zwermkiepen	„ 3.50
Korfdoeken, vooroorl. kwaliteit, jute, luchtig	„ 0.45
Imkershandschoenen, lichte, gegummeerde stof, enkele damesmaten	„ 3.75
Solied stalen ontzegelmes, troffelmodel, met opgebogen punt, tweezijdig geslepen, 24 cm. lang en 3.8 cm. breed	„ 5.95
Vaseline voor bijenhouders, in aluminium doos	„ 0.55
Idem, in liter-blik	„ 2.65
Honingblikken, fabr. Numan's blikfabrieken, 2½ kg. inhoud	„ 0.50
Idem, 5 kg. inhoud	„ 0.65
Levering onder rembours. Niet franco. Voor risico koper.	

BIJENSTAND

DE KOERSHOF

Diepenveen - Telefoon 337 (K 6709)

IMKERREIS LUXEMBURG—ZWITSERLAND

20 Juli-5 Augustus. Geen kosten voor logies. Imker in bezit van auto gezocht als reisgenoot door J. H. VAN DIJK, Secretaris Afdeling Bilthoven, van Goyenlaan 39.

FEEKA-FEITEN

Deze maand goed nieuws!

WIJ HEBBEN HET PLAN OPGEVAT

OM DE VEREDELING VAN ONZE BIJ MET KRACHT AAN TE VATTEN!

Wij hebben een contract afgesloten voor het telen van **Koninginnen**, in de omgeving van de Noordoostpolder, met de om zijn grote vakbekwaamheid zeer bekende imker **W. Sterk**. Wij gaan daarbij uit van zeer scherp voorgeselecteerd materiaal. Het toezicht op deze selectie is door ons in handen gesteld van de bekende kweker van tarwerassen, **Dr. Ir. W. Feekes**, zodat U verzekerd kunt zijn het beste te verkrijgen, wat momenteel te bereiken is. Moeren met **garantie-certificaat** zullen wij echter **pas over jaren** kunnen leveren; immers iedere kweker zal U kunnen zeggen, dat zonder jarenlange voorbereiding niemand **echte selectie-moeren** zal kunnen afleveren.

In elk geval: de FEEKA is gestart en vraagt nu om Uw medewerking, door reeds dit jaar **onze moeren** te bestellen — liefst zo vroeg mogelijk — opdat wij kunnen begroten, hoeveel moeren geteeld kunnen worden. Van deze moeren kunnen wij dus voorlopig alleen hun prima afstamming garanderen. Elke moer wordt door ons **genummerd** en geknipt afgeleverd en voorzien van een **certificaat**, waarop vader en moeder staan aangegeven. U verplicht zich bij aankoop, de met deze moer verkregen resultaten aan ons mede te delen, waardoor U dus zelf aan de selectie medewerkt.

De eerste moeren zullen in de tweede helft van Juni beschikbaar zijn, terwijl wij ook zullen trachten een aantal volken met deze moeren beschikbaar te stellen.

Zeer binnenkort zullen wij aan alle ons bekende adressen, over deze aangelegenheid een brochure met prijsopgave verzenden. Mocht uw adres bij ons nog niet bekend zijn, laat U ons dit dan even weten? U hoort dan spoedig nader over deze zaak.

HELP ONS DOOR UW MEDEWERKING DE NEDERLANDSE IMKERSSTAND VOORUIT BRENGEN!

Feeka Handelonderneming Nieuweweg 278, Kampen - Telefoon 447

N.V. Bijenstand „Mellona”

v/h J. de Meza, Santpoort - Tel. 8225

1922 25 JAAR IN DIENST VAN **1947**
IMKER EN BIJEN

Grootste
Bijenteeltbedrijf
in Nederland

Fabriek van
**Bijenwoningen en
Gereedschappen**

Vraagt onze geillustreerde Jubileum-Prijscurant!

DRUKKERIJ
„DE PHOENIX”
GOES

TELEFOON 2487

Speciaal voor
**Periodieken en
Verenigingsdrukwerken**

4e druk van
JOUSTRA'S BIJENBOEK
is in voorbereiding!